

C85 – WEL8

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

13 december 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

INHOUD

Interpellatie van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de organisatie van de flexibele kinderopvang, het voorstel terzake van de werkgevers en -nemers uit de welzijnssector en het mogelijk gebruik van dienstencheques	1
Interpellatie van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de initiatieven tot uitbreiding van de flexibele en occasionele kinderopvang	8
Met redenen omklede moties	8
Interpellatie van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de veiligheid van kinderen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld	8
Met redenen omklede motie	15
Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de dienstverlening aan de gedetineerden in de Antwerpse gevangenis	15
Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een mogelijk compromis over de MUG van Halle	18
Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over kortverblijf en dagverzorging voor bejaarden in Vlaams-Brabant	20

Voorzitter: de heer Luc Martens

Interpellatie van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de organisatie van de flexibele kinderopvang, het voorstel terzake van de werkgevers en -nemers uit de welzijnssector en het mogelijk gebruik van dienstencheques

Interpellatie van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de initiatieven tot uitbreiding van de flexibele en occasionele kinderopvang

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in de drie grote veldslagen die op dit moment in de Vlaamse Regering worden uitgevochten, staat minister Vervotte tweemaal in de frontlinie. Dat zal wel niet zo leuk zijn. Een van die veldslagen is die om de kinderopvang. Mevrouw de minister, het was de eerste veldslag die begon, en ik hoop voor u dat hij ook als eerste wordt beslecht.

Een regeerakkoord biedt altijd eten en drinken. Blijkbaar heeft VLD-fractie leider Ceysens zich in de haar eigen pitbullstijl vastgebeten in de passage over de dienstencheques voor kinderopvang. Dat past ook in de lijn die de VLD nu doortrekt, namelijk goed te zorgen voor de hardwerkende Vlaming tussen de 25 en 50 jaar, de Vlaming die kinderen heeft. Dat is echter niet alleen cruciaal voor de VLD, want we willen dat allemaal. Omwille van de vergrijzing nodigen we mannen en vrouwen uit actief te zijn op de arbeidsmarkt. Zowel de overheid als de werkgevers hebben dan ook de verdomde plicht voor een kwaliteitsvolle kinderopvang te zorgen.

De vraag is hoe we dat doen, en welke instrumenten we ervoor gebruiken. Mevrouw Ceysens weet dat ik daar anders over denk dan zij. Het siert de VLD dat ze haar lijn heel duidelijk trekt, wat niet van alle partijen gezegd kan worden, maar die lijn is dat alles te koop is. Mensen die keihard werken, hebben geld. Met dat geld kunnen ze alles kopen: een huis, een

auto – het liefst een 4X4 –, kinderen en kinderopvang.

Mevrouw de minister, dat is absoluut mijn visie niet, en ik hoop straks van u te vernemen dat het ook uw visie niet is. Er zijn grenzen aan wat er te koop is. Al die veldslagen leiden steeds weer tot een soort zinsverbijstering, waardoor mensen niet de totaliteit van het probleem te zien krijgen. Iedereen spreekt vandaag over de nood aan flexibele opvang, maar wat is dat voor u? Hoe groot is de nood daaraan? Is dat in kaart gebracht?

De roep om flexibele opvang is niet nieuw. In de vorige zittingsperiode was die al te horen, ook in deze commissie, hij werd hier vaak verwoord door mevrouw Becq. Toen hebben we Kind en Gezin gevraagd wat er onder flexibele kinderopvang verstaan moest worden. Het antwoord daarop was wat genuanceerder dan wat er nu naar voren wordt geschoven. Flexibele opvang heeft namelijk in eerste instantie te maken met werkloze moeders en vaders die van de VDAB of het OCMW een opleiding moeten volgen. (*Opmerkingen van minister Inge Vervotte*)

Dat is inderdaad occasioneel, maar ook flexibel. De nood van die mensen is op dit moment heel groot. Waar moeten de mensen die van vandaag op morgen naar een opleiding moeten om zich voor te bereiden op de arbeidsmarkt en om te kunnen solliciteren, een oplossing vinden?

Een andere nood aan flexibele opvang ontstaat op onverwachte momenten: een extra verlofdag op school, een studiedag van het onderwijzend personeel en ook de vakantieperiodes. Dat kan allemaal onder andere noemers worden gecatalogeerd, maar het gaat er telkens om in te spelen op de vragen en noden van het moment. Heel veel ouders hebben grote moeite om opvang te vinden tijdens de vakanties. Daarnaast is er de nood aan opvang van zieke kinderen en van kinderen van ouders die heel onregelmatige werkuren hebben.

Deze week zei de heer Somers in een of andere krant – hij verschijnt zo vaak in de kranten – dat er eindelijk gehoor wordt gegeven aan de roep om flexi-

bele opvang. Dat gehoor wordt echter al veel langer gegeven. De vraag is wie we horen roepen. Ik heb de indruk dat de heer Somers vooral de goedverdienende tweeverdiener hoort, die nood heeft aan flexibele opvang als hij overuren moet doen of als zijn kinderen ziek zijn.

Uit het toenmalige rapport van Kind en Gezin bleek ook dat de nood aan flexibele opvang van zieke kinderen lang niet zo groot was als men wilde doen geloven. Experimenten in Limburg en Gent hebben aangetoond dat een aantal plaatsen niet eens volzet was. Dat is ook logisch. Het past in het beeld van de nieuwe grootouders die weliswaar niet bereid zijn hun kleinkinderen permanent op te vangen, maar wel willen inspringen als de kinderen ziek zijn, als de nood hoog is. Dat is geen permanente, maar wel occasionele en flexibele opvang.

Mevrouw de minister, de vraag ten gronde is of de overheid een structureel aanbod moet uitbouwen. In de vorige regeerperiode hebben we dan ook altijd de vraag naar voren geschoven of we de zorg voor de opvang van zieke kinderen en de opvang op extreme uren van de ouders moeten overnemen. Horen zieke kinderen niet in de eerste plaats bij hun ouders thuis? Als een kind ziek is, heeft het extra nood aan tederheid, zorg en warmte. Dat zal ook mevrouw Ceysens, die drie kinderen heeft, niet ontkennen.

Deze regering blijkt geld te hebben, minister Van Mechelen vindt er elk weekend nieuw. Volgens mij is eindelijk de ezel gevonden waar wij in de vorige regeerperiode zo naar gezocht hebben. Hij staat wellicht bij minister Van Mechelen in de kelder. (*Opmerkingen van mevrouw Trees Merckx*)

Mevrouw Merckx, het is ook goed besteed.

Als er geld teveel is, dan is een systeem van oudercheques toch mogelijk? Ouders zouden moeten kunnen genieten van een systeem van tijdskrediet om een aantal dagen per jaar een klein verlet op te nemen als een kind ziek is. Bij de overheidsdiensten bestaat dat al. Dat kan men toch uitbreiden?

Men moet niet komen vertellen dat bedrijven dat soort van flexibiliteit niet aankunnen. Als de werkgevers dat willen, dan kan dat. We moeten bedrijven durven vragen om na jarenlange flexibiliteit van de werknemers ook een beetje flexibiliteit van de werkgevers te aanvaarden. Zou het geen goede zaak zijn als de overheid dat ondersteunt, en bedrijven helpt

die een klein verlet toestaan aan ouders van jonge kinderen zodat ze zelf voor opvang kunnen zorgen als een van de kinderen ziek is?

Het Generatiepact zal ervoor zorgen dat mensen langer moeten werken. De loopbanen worden langer. Eigenlijk worden mensen maar gedurende een tiental jaar geconfronteerd met de mogelijkheid van zieke kinderen. Het moet mogelijk zijn om dat op te vangen. Als dat niet kan, dan kan men terecht bij de ziekenfondsen die een vrij goed uitgebouwd netwerk ter beschikking hebben. Zij stellen mensen die opgeleid zijn om zieke kinderen op te vangen, ter beschikking. Die mensen komen aan huis. Als u het mij vraagt, dan vind ik dat eerst de ouders de kans moeten krijgen. Als dat niet lukt, kunnen zij een beroep doen op gespecialiseerde opvang. Is het dan nog nodig om via interimkantoren met dienstencheques wildvreemden die er eigenlijk niet voor opgeleid zijn, in te schakelen?

Er zijn overigens grenzen aan de flexibele opvang. Het plan dat de werkgevers en werknemers aan de Vlaamse Regering hebben voorgelegd, voorziet in opvang van 6 uur 's morgens tot 10 uur 's avonds. Het is niet in het belang van het kind en van het gezin om een kind om 22 uur nog uit zijn bedje te lichten om het naar huis te vervoeren, en dat kind dan de volgende ochtend naar school te brengen. De minister is niet alleen verantwoordelijk voor Welzijn, maar ook voor gezinsvraagstukken. Wat is uw mening hierover?

Men zal opwerpen dat sommigen in hun omgeving geen opvang vinden, zoals alleenstaanden en mensen die in de horeca werken. Dienstencheques zijn daarvoor echter geen oplossing. Zo'n cheque kost meer dan 6 euro, of 4,7 euro voor wie genoeg verdient om hem fiscaal te kunnen aftrekken. Veel alleenstaande moeders kunnen dat niet betalen. Wie 10 euro per uur verdient maar er meer dan 6 euro van moet afgeven, houdt niet veel over.

Minister Van Mechelen vindt alle dagen nieuw geld. Gebruik dat geld om het tekort aan opvang voor die mensen weg te werken. In uw plan staat dat u de drempel wilt verlagen voor mensen die het minder breed hebben. U rekende daarbij vooral op de zelfstandige kinderopvang. U hebt echter geen greep op wat de ouders daarvoor betalen. Verder stellen we vast dat dienstencheques voor die mensen veel te duur zijn. Waar wacht u op om een plan in te dienen waarin het geld van minister Van Mechelen goed

wordt besteed? Gebruik die 20 miljoen euro voor kinderopvang. Bij de begrotingsbesprekingen van volgende week zullen we een amendement indienen om dat bedrag ten behoeve van kinderopvang naar de begroting van minister Vervotte over te hevelen.

Ik heb over deze zaak enkele vragen. Wat vindt u, mevrouw de minister, van het plan voor flexibele kinderopvang van werkgevers en werknemers? Is dat plan een goede basis voor de organisatie van de flexibele opvang? Bent u bereid om dit plan als alternatief voor de opvang met dienstencheques naar voor te schuiven? Waar liggen voor u de grenzen van collectieve flexibele opvang voor zieke kinderen in extreme uren? Is het verantwoord om met dienstencheques kinderen te laten opvangen door niet-opgeleide uitzendkrachten? Wat is uw opvatting over de organisatie van de kinderopvang in het hedendaagse gezinsbeleid?

Ik heb gelezen dat er in de Vlaamse Regering een compromis in de maak is waarbij dienstencheques als een middel in uiterste nood zullen worden opgevat. Wat is voor u 'uiterste nood'? Hebt u daarover al een akkoord bereikt met minister Van Brempt? Wanneer zal de Vlaamse Regering daarover beslissen? Kunt u een tipje van de sluier oplichten? Is onderzocht of ouders die nood hebben aan flexibele kinderopvang dienstencheques wel kunnen betalen? Op dit ogenblik gaat de overheid na wat die dienstencheques kosten. De minister-president heeft vanmiddag aan de federale regering gevraagd om een deel van het geld van de dienstencheques terug te laten vloeien naar Vlaanderen. Vlaanderen vindt dit immers een duur systeem. Is er ooit rekening mee gehouden dat dit ook een heel duur systeem kan zijn voor bepaalde ouders die nood hebben aan kinderopvang? Is dat berekend?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mevrouw Vogels heeft een boeiende analyse gemaakt van hoever flexibele kinderopvang kan gaan. Ik sluit me daar gedeeltelijk bij aan. Het gaat hier om een actueel dossier dat in het verleden de meerderheid meermaals fundamenteel heeft verdeeld. Ik hoop straks te horen dat een positieve evolutie aan de gang is.

Mevrouw Ceysens heeft in dit dossier altijd heel duidelijke standpunten ingenomen die niet altijd werden gesteund door de volledige meerderheid – enige profileringsdrang was hier niet vreemd aan. Met de regelmaat van een klok werd op de minister ingehakt.

De fractieleider van de VLD werd zelfs bijgetreden door minister Moerman die toch vice-minister-president is van de Vlaamse Regering. Zelfs haar partijvoorzitter verklaarde een paar weken geleden dat de Vlaamse Regering een groot probleem zal hebben indien er tegen het einde van het jaar geen actieplan op tafel ligt. Voor zover ik weet, is er nog steeds geen actieplan.

Vanmorgen vernamen we uit de pers dat er een oplossing in de maak is om de openlijke discussies en ruzies binnen de Vlaamse Regering over dit dossier te ontmijnen. Mevrouw Vogels stelde niet volledig ten onrechte dat zelfs de federale premier erbij moest worden gehaald om uit de impasse te geraken. Ik weet dat we niet altijd alles moeten geloven wat in de kranten staat, maar in dit geval is de pers vrij unaniem.

De oplossing houdt in dat er binnen de flexibele kinderopvang in de reguliere sector zou worden gezocht naar een combinatie tussen investeringen en dienstencheques om de gaatjes op te vullen. Dat betekent dus meer geld voor reguliere opvang die flexibel moet worden uitgebreid, en daarnaast de mogelijkheid om dienstencheques te gebruiken.

Mevrouw de minister, zoals dit voorstel vandaag wordt gelanceerd, moet het KB op het toepassingsgebied van de dienstencheques worden aangepast. Ook de fiscale aftrekbaarheid zou worden uitgebreid. Minister-president Letermé was vanochtend in het programma Voor De Dag bijzonder duidelijk. Hij zei: 'De meerontvangsten die de federale regering zal genieten door de dienstencheques dienen terug te vloeien naar Vlaanderen. Er moet voor Vlaanderen een 100 percent sluitende oplossing komen.'

Het compromis dat vandaag wordt voorgesteld, is misschien een goed compromis. Voor een grondige beoordeling moeten we kunnen beschikken over de volledige informatie. Voorwaarde is wel dat het voorstel uitvoerbaar is. Bovendien moet de federale regering bereid zijn mee te werken op twee fronten. Zo moet enerzijds het betrokken KB worden gewijzigd en moeten anderzijds de meeropbrengsten van de dienstencheques terugvloeien naar Vlaanderen. Mevrouw de minister, ik ben daar niet gerust in. De bekommernissen die minister-president Letermé naar voren schuift, zijn terecht. Ik heb echter de grootste twijfels bij de vraag of de Franstaligen bereid zullen zijn hieraan mee te werken.

Wat de uitbreiding van de flexibele en occasionele opvang binnen de reguliere sector betreft, ligt

het dossier duidelijk anders. Daarvoor zijn we niet afhankelijk van de Franstaligen of van de federale regering.

Mevrouw de minister, enkele weken geleden werd u een helpende hand gereikt door de belangrijkste werkgeversorganisatie, het Vlaams Welzijnsverbond, en de grootste werknemersorganisatie, de LBC. Zij hebben een duidelijk, concreet en haalbaar voorstel gelanceerd. Het lijkt me de moeite om dit voorstel ernstig te bestuderen en na te gaan of daar niet de nodige financiële middelen toe kunnen worden vrijgemaakt. We weten wat het voorstel inhoudt: binnen een aanvaardbare afstand, binnen een straal tussen 10 en 20 kilometer moet in de reguliere sector tussen 6 uur 's ochtends en 22 uur 's avonds voldoende mogelijkheid worden geboden aan ouders die nood hebben aan die flexibele opvang. Niet alle kinderdagverblijven moeten die opvang dus aanbieden, er moeten afspraken worden gemaakt.

Daarnaast zou er bijkomende occasionele opvang komen voor licht zieke en herstellende kinderen. Zowel werkgevers als werknemers verklaarden zelfs dat het personeel bereid zou zijn dit voorstel mee te realiseren, op voorwaarde dat er behoorlijke vergoedingen tegenover zouden staan. Dat is trouwens evident, gezien de uren waarop er zou worden gewerkt. De kostprijs van een en ander bedraagt volgens het Welzijnsverbond en de LBC 7,5 miljoen euro per jaar.

Mevrouw de minister, dit voorstel komt als een geschenk uit de hemel, maar noch in de begroting, noch in uw beleidsbrief houdt u rekening met deze nieuwe en duidelijk fundamentele uitbreiding van de flexibele en occasionele kinderopvang. Mevrouw Vogels heeft al de hoop uitgesproken dat u een tipje van de sluier zou oplichten. Dit is inderdaad de plaats om dat eerst te doen, en niet voor de camera's en de pers.

Er is duidelijk een nieuwe wending in het dossier. Er is een compromis bereikt tussen de verschillende partijen van uw regering. Kunt u dat compromis toelichten, zodat we met volledige informatie en duidelijke kennis van zaken kunnen oordelen? Minister-president Letermé heeft gezegd dat dit voorstel van compromis op sommige punten afhankelijk is van de medewerking van de federale regering. Zijn er wel voldoende waarborgen om te voldoen aan de eisen die de minister-president heeft gesteld?

Wat is uw standpunt over het concrete voorstel van de grootste werkgevers- en werknemersorganisaties in de sector? Het biedt een concreet en realiseerbaar antwoord op de grote nood die zich vandaag aandient. Bent u bereid de nodige initiatieven te nemen om dit dringend te realiseren?

In het najaar hebt u aangekondigd samen met minister Van Brempt te zullen werken aan een actieplan voor flexibele en occasionele kinderopvang. Het was duidelijk de bedoeling na te gaan hoe dat kon worden gerealiseerd binnen het bestaande aanbod. Toen werd het plan aangekondigd voor 5 december, maar die datum is intussen verstreken en het plan lijkt er nog niet te zijn. Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we hebben dit debat al enkele malen gevoerd, maar er is nu een nieuw element met het voorstel van werkgevers en werknemers uit het collectieve aanbod. Ik wens het debat over de dienstencheques niet opnieuw te voeren.

Mevrouw Vogels, u maakt er graag een karikatuur van, maar het was met u dat we het decreet hebben opgesteld en goedgekeurd. U doet maar.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw Ceysens, het was mijn opvolgster, maar daar wil ik me niet achter verschuilen. De waarheid heeft echter haar rechten. Als sp.a toen even overtuigd tegen de dienstencheques was geweest als nu, dan was dat decreet er nooit gekomen.

Mevrouw Patricia Ceysens: U hebt het decreet wel mee goedgekeurd. Dat debat is al een paar maal gevoerd, ook tijdens de regeringsonderhandelingen, waarbij het altijd geven en nemen is, maar dat is nu afgesloten met een regeerakkoord. Het is dan ook vreemd dat we er nog steeds telkens opnieuw over moeten discussiëren, vooral dan binnen de meerderheid.

U maakt een karikatuur van de goedverdienende tweeverdiener. In elk debat over de dienstencheques hebben we gezegd dat er voor ons meerdere mogelijkheden zijn. We moeten kijken naar verschillende systemen, en we hebben positief gereageerd op het aanbod van de collectieve sector, maar er blijft ook nood aan dienstencheques.

Het is niet goed altijd een karikatuur te maken van de tweeverdieners alsof dat de meest vreselijke groep is in de samenleving. Die tweeverdieners werken voor meer dan de helft voor de staat en dragen bij aan de sociale zekerheid. Ik zou dus maar voorzichtig zijn met die groep onderuit te halen en belachelijk te maken. Het lijkt wel verderfelijk dat er tweeverdieners zijn die proberen hard te werken en daar ook een loon voor krijgen. Dit kan niet. We moeten absoluut solidair zijn met iedereen, en we willen ook dat er collectieve systemen zijn. Daar hebben we ons nog nooit tegen verzet. Het kan echter niet dat er telkens weer een karikatuur wordt gemaakt van die grote groep mensen die er toch maar voor zorgt dat solidariteit in Vlaanderen geen lege doos is.

We hebben de discussie over de dienstencheques vorige keer afgerond met een motie die door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd en die aan de Vlaamse Regering werd overgemaakt. Daarin staat dat we een actieplan verwachten tegen het kerstreces. Ik neem dan ook aan dat het wordt ingediend, en dat het parlement op dat ogenblik de discussie kan voortzetten.

Ik heb een samenvatting gegeven van onze visie op de kinderopvang. Die blijft tot op vandaag overeind. Voor ons wordt kinderopvang het best collectief georganiseerd waar het kan, maar individueel waar het moet. Collectief organiseren biedt een schaalvoordeel en het brengt mensen samen. We horen dat dan ook te doen. Af en toe moet het echter individueel. We zijn immers geen voorstanders van het solen met kinderen die in de crèche uit hun bed worden gehaald om ze er thuis opnieuw in te stoppen.

We hebben een onderzoek gedaan naar de opvang van zieke kinderen door de ziekenfondsen. Ze doen het met interimkantoren. De drie grootste zijn goed voor 175.000 uren per jaar. Dat wordt gefinancierd door de ziekenfondsen, want anders kunnen ze het niet voor die prijs doen. Naar mijn aanvoelen doen ze dat omdat er vraag naar is. Het is ook een beetje een instrument om leden aan te trekken. Dat bewijst dat die vraag bestaat, anders zouden de ziekenfondsen het niet zo maximaal subsidiëren.

We hebben alle ziekenfondsen ondervraagd. Wat meestal wordt vergeten is dat hun aanbod beperkt is in de tijd. Het kan een aantal dagen per kind per jaar. Een kind zit echter soms veertien dagen thuis, bijvoorbeeld met een longontsteking. Dan kunnen de ouders tien dagen op het ziekenfonds rekenen,

maar soms moeten ze nog een bijkomende oplossing vinden voor een of twee dagen. Daarbij kunnen de dienstencheques helpen.

Er wordt een karikatuur gemaakt van de redenen waarom mensen die cheques zouden willen inzetten, maar wij hebben vertrouwen in de Vlamingen. Sommige fracties in dit parlement ontbreekt het daar blijkbaar aan. Het systeem heeft alles in zich om ervoor te zorgen dat de mensen er verstandig, in beperkte mate en op een verantwoorde manier mee zullen omgaan. Het hoeft niet van buitenaf beveiligd te worden met alle mogelijke wolfsklemmen, want het heeft juist de eigenschap dat mensen het beperkt zullen inzetten.

Ons uitgangspunt blijft dat het collectief moet waar het kan, en individueel waar het moet. We kijken uit naar het actieplan.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Ook ik wil de discussie over de dienstencheques niet overdoen, maar ik wil toch nog eens herhalen dat het doel belangrijker is dan het middel. Het doel is voorzien in flexibele en occasionele kinderopvang; het middel is bespreekbaar.

Als het een probleem is dat de opvang van zieke kinderen door de ziekenfondsen beperkt is tot tien dagen terwijl het vijftien dagen zou moeten zijn, laat ons het dan uitbreiden tot vijftien dagen en voorzien in een financiering daarvan. We kunnen immers beter niet beginnen met het combineren van verschillende systemen, want dat leidt er alleen maar toe dat de kinderen om de vijf dagen iemand anders te zien krijgen. Dat is een pragmatische zaak.

Mevrouw de minister, wat is het doel? Is dat kwantificeerbaar? Is daar onderzoek naar gedaan? Vandaag heb ik gelezen dat de witte-vlekkenoefening van Kind en Gezin af is. Is daarbij ook gedacht aan flexibele en occasionele kinderopvang? Is het aanbod daarvan in kaart gebracht? Weten we waar de nood het hoogst is? Als we werken aan een globaal kinderopvangbeleid, dan moeten we die vragen in de witte-vlekkenoefening incorporeren.

Een van de sterktes van het systeem van kinderopvang in België is de sociale tarifiering, die het betaalbaar maakt voor heel veel mensen. Vrijwel alle kinderopvang is fiscaal aftrekbaar, al zijn er wel nog een paar problemen. Dat is heus niet alleen de ver-

dienste van de dienstencheques. Mijn grote zorg als het gaat om flexibele en occasionele kinderopvang, is de situatie van mensen met een laag inkomen.

In het verleden heb ik veel gewerkt met alleenstaande moeders die poetsten in bedrijven. Dat poetswerk wordt getypeerd door een uurrooster dat flexibele opvang vereist. Er wordt 's morgens gewerkt van 5 uur tot 8 uur, en 's avonds na de kantooruren. Op die uren zijn de crèches niet open. Net voor die groep moeten we waken over de betaalbaarheid. Mevrouw de minister, ik vraag u dan ook in uw actieplan niet alleen oog te hebben voor de kostprijs voor de overheid, en de verschillende modellen niet alleen op basis daarvan te vergelijken, maar ook voor de kostprijs voor de ouders. Ik schaar me ook achter wat mevrouw Vogels daarover gezegd heeft.

Laten we ons ten slotte hoeden voor een systeem dat niet in Brussel toepasbaar is. We moeten oog hebben voor de hoofdstedelijke vermenging van gewest- en gemeenschapsbevoegdheden.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Er is inderdaad een decreet goedgekeurd, of we dat nu graag hebben of niet. We moeten daar nu mee verder. Degenen die nu kritiek uiten op het systeem, hadden toen wat meer gewicht in de schaal moeten leggen.

Mevrouw Ceysens, u doet me glimlachen wanneer u zegt dat we deze discussie niet telkens opnieuw kunnen voeren. Als u het geschikt acht, mogen we er nog een rondje over praten, maar als iemand anders het thema naar voren schuift, dan kan het plots niet meer. Kijk eens naar uw eigen daden.

Ik wil echter ook een paar inhoudelijke bemerkingen maken. We mogen niet vergeten dat het om kinderen gaat. De opvang moet aanvaardbaar zijn voor het welzijn van het kind. Ook ik vind het niet verantwoord dat een kind om twee of vier uur 's nachts uit bed wordt gehaald om naar een opvang te worden gebracht. Opvang moet kwaliteitsvol zijn, en dus ook pedagogisch verantwoord.

We moeten zo veel mogelijk gebruik maken van de bestaande initiatieven. Er bestaat al heel veel flexibiliteit in die sector. Misschien kan het nog iets meer zijn, maar zoals mevrouw Vogels zei, hoeft flexibiliteit niet van één kant te komen. Die moet ook van de werkgevers komen.

De minister heeft bij de vorige discussie over de dienstencheques in de media en aan het parlement bekendgemaakt dat de goedkoopste opvang die vandaag wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, 0,3 euro kost. Een dienstencheque kost de Vlaamse overheid 14 euro. Dat is dan ook een vrij duur systeem. Het moet bovendien betaalbaar zijn voor de gebruiker. Ook dat is niet voor iedereen het geval.

We hebben een afbakening nodig van de doelgroepen die van de dienstencheques gebruik mogen maken. We moeten naar een systeem dat betaalbaar is en blijft. De opleidingscheques bijvoorbeeld waren in een uur tijd weg. Zo'n systeem mag het niet zijn. We moeten er ook de nodige middelen voor hebben. Dat zal allemaal blijken uit het actieplan.

Er was voorzien in middelen op de begroting van minister Van Brempt. Daarom is er tijdens de begrotingsbespreking hier niet over gesproken. Het is dan ook een verkeerd uitgangspunt dat we meer middelen voor dit systeem moeten zoeken op de begroting voor Welzijn.

Mevrouw de minister, het actieplan is inderdaad in de motie opgenomen. We hebben gevraagd daar tegen het einde van het jaar meer over te vernemen. Hoever staat u daarmee?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik probeer niet in herhaling te vallen, want we hebben pas een week geleden nog over dit onderwerp gedebatteerd, naar aanleiding van een actuele vraag van mevrouw Dillen. Het is heel belangrijk het debat niet te verengen. Enkele sprekers hebben ervoor gepleit alles wat met kinderopvang te maken heeft, heel breed te zien. Zo hebben ook de andere thema's die mevrouw Vogels vandaag op de agenda heeft gezet, hier een weerslag op.

We hebben al vaak gesproken over opvoeding, opvoedingsondersteuning, de draagkracht van het kind en die van het gezin. Al die dingen kunnen we jammer genoeg niet uit elkaar halen. Iedereen is het ermee eens dat de kinderopvang een heel belangrijke functie kan hebben, niet alleen een economische maar duidelijk ook een sociale en een pedagogische. Die drie zijn heel belangrijk. De samenleving heeft er bewust voor gekozen om te investeren in kinderopvang die past in een breder kader, en die er niet alleen op gericht is het voor de mensen mogelijk te maken om aan het werk te gaan of zo veel mogelijk mensen aan het werk te

krijgen. Voor ons heeft kinderopvang veel meer functies, en zo moet hij ook benaderd worden.

De combinatie arbeid en gezin, die essentieel is, mag niet herleid worden tot alleen maar instrumenten van kinderopvang. Terecht is gezegd dat we ook moeten kijken naar de verantwoordelijkheid van de werkgever en de sociale partners. Terecht ook wordt gesteld dat het niet kan dat onze gezinnen zich zomaar moeten aanpassen aan de 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 beschikbare economie, waarvoor alles instantaan mogelijk moet zijn. We moeten daartegen durven reageren. Met die elementen kunnen de sociale partners ook rekening houden wanneer ze gesprekken voeren over tewerkstelling, loopbaan en dergelijke.

We hebben inderdaad een actieplan aangekondigd, want we willen niet dat er ad-hocoplossingen worden gezocht. We moeten een goed inzicht verwerven in de noden. Het is allemaal erg complex. De relaties tussen welzijn en gezondheid en tussen vraag en aanbod zijn ingewikkeld. Dikwijls leidt de creatie van een aanbod tot een grotere vraag. We moeten dat goed bewaken.

Kinderopvang is een gedeelde verantwoordelijkheid. Een derde van de kinderen wordt door de ouders opgevangen, een derde door de grootouders en een derde door collectieve opvangstructuren. Het kan niet de bedoeling zijn de vraag aan te wakkeren. Uiteraard hebben sommigen daar belang bij. Wij stellen dat flexibele en occasionele kinderopvang moet worden uitgebouwd, maar we willen wel dat goed wordt onderzocht wat de noden zijn.

De noden worden in kaart gebracht op basis van een theoretisch model dat steunt op statistische gegevens. We gaan na hoeveel mensen werken, welk werkrooster ze hebben en wat hun gezinstoestand is. Op basis daarvan wordt de nood aan flexibele en occasionele kinderopvang ingeschat. De atypische of flexibele opvang is de opvang voor 7 uur 's morgens en na 18 uur 's avonds, of opvang die langer dan elf uur duurt. Ook de opvang 's nachts die niet op regelmatige basis gebeurt, is atypische opvang.

Uiteraard zullen minister Van Brempt en ikzelf nog voor het einde van het jaar met een actieplan uitpakken. Daar is al hard aan gewerkt. Verschillende actoren van het veld hebben daar al hun zeg over kunnen doen. Onze prioriteit is de praktische uitbouw van de flexibele en occasionele kinderopvang, en geen abstract debat over de middelen. In deze commissie

heb ik altijd gezegd dat de flexibele en occasionele kinderopvang die vandaag al bestaat in kinderdagverblijven en bij onthaalouders moet worden gewaardeerd. Het is gewoon niet juist dat er alleen tussen 9 en 17 uur kinderopvang beschikbaar is. De cijfers zijn daarover duidelijk: meer dan 30 percent van de mensen die een beroep doen op kinderopvang, doen dat voor atypische uren.

Ik heb altijd gezegd dat de flexibiliteit inzake kinderopvang in de diensten zelf moet worden uitgebreid. Het verheugt me dan ook dat werkgevers en werknemers met een plan op de proppen komen waarin hun engagement voor de realisatie van flexibele kinderopvang wordt bevestigd en versterkt. Ze hadden zich daartegen kunnen verzetten, maar ze doen dat niet.

Over de concrete vorm heb ik me nog niet uitgesproken. Een uitbreiding tot 10 uur 's avonds in de collectieve opvang is mijns inziens niet goed, want dat is niet in het belang van het kind. In het voorstel dat minister Van Brempt en ikzelf uitwerken, is in elk geval geen sprake van een opvang tot 22 uur. In onze richtlijnen zal het belang van het kind voorop staan. Dat is de essentie, en Kind en Gezin zal daarop toezien. Wij stellen dat de flexibele en occasionele kinderopvang verder moet worden uitgebouwd waar het kan en waar het moet. Waar dat botst met de belangen van het kind, moeten we zoeken naar oplossingen aan huis.

We moeten creatief zijn in onze zoektocht naar diensten aan huis. Dienstencheques kunnen daartoe een instrument zijn. Er kunnen er echter ook nog andere zijn. Zo is hier al terecht gezegd dat de mutualiteiten al dergelijke diensten aanbieden. Er zijn misschien nog andere mogelijkheden die in het actieplan van minister Van Brempt en mezelf aan bod kunnen komen. Dat actieplan wordt aan de regering voorgelegd.

De LBC, het Vlaams Welzijnsverbond en andere hebben voorstellen gedaan over het gebruik en de prijs van dienstencheques. De minister-president heeft vandaag duidelijk gezegd dat Vlaanderen een samenwerkingsovereenkomst wil afsluiten over de fiscale aftrekbaarheid, zodat de terugverdieneffecten kunnen worden gevaloriseerd.

Ik vat samen. Het actieplan zal nog voor het eind van het jaar door de regering worden besproken. Het bredere debat over de relatie tussen arbeid en gezin moet ook worden gevoerd. Ingevoerde syste-

men moeten niet alleen betaalbaar zijn, maar ook onze opvattingen respecteren. Het debat mag niet alleen gaan over hoe instrumenten moeten worden aangewend, maar ook over de grenzen van kinderopvang en de belangen van de kinderen zelf. Ons plan zal drie onderdelen omvatten: de verdere uitbouw van flexibele en occasionele kinderopvang in de bestaande kindervang, zoeken naar instrumenten – naast de dienstencheques – om diensten aan huis te leveren, en ten slotte de uitbouw van een systeem van betaalbare dienstencheques op basis van een samenwerkingsovereenkomst met de federale overheid.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik dank de minister voor haar antwoord. Hierover is in deze commissie al geregeld gesproken. Meestal wordt het debat aangezwengeld door een regeringslid dat daarover allerlei uitspraken doet in de krant. Ik ben blij dat het debat is heropend, want in het antwoord van de minister zitten een reeks verhelderingen.

Ik ben ook blij dat de minister grenzen trekt en het belang van het kind vooropstelt. Misschien heeft ze dat altijd gedaan, maar dat is niet altijd even duidelijk zo gezegd. Ik ben bovendien blij dat ze de primauteit van Kind en Gezin in dit dossier opnieuw duidelijk verwoordt. Dat laatste is een permanente zorg, want men probeert via allerlei tewerkstellingstatuten kinderopvang naast Kind en Gezin te organiseren. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het FCUD.

Ik denk dat ik de minister goed heb begrepen dat kwalitatieve opvang betekent dat men maximaal gebruik moet maken van de collectieve opvangvormen, en in de tweede plaats van de bestaande instrumenten zoals de mutualiteiten en dienstencheques voor thuiszorgdiensten. Die laatste kunnen wellicht beter voor kwalitatieve opvang zorgen dan de interimbureaus. Als dat alles in het compromis in de Vlaamse Regering aan bod komt, dan kan ik daarmee leven. Ik zal in die zin een motie uitwerken.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik dank de minister voor haar antwoord. Ze is erg duidelijk geweest over het plan van werknemers en werkgevers. We zullen dat terugvinden in haar actieplan dat we wellicht begin 2007 in de commissie zullen kunnen bespreken. Ik blijf wel wat op mijn honger inzake het compromis dat in de regering is bereikt. Afgaande op haar antwoord blijft het onduidelijk welke plaats de dienstencheques daarin krijgen. Vandaag formuleert de

minister-president een aantal eisen aan het adres van de federale overheid: de wijziging van het KB en de regeling van de terugverdieneffecten. Er zijn dus bijkomende waarborgen nodig voor alles in kannen en kruiken is. Ik ben erg benieuwd naar de reacties van de meerderheidspartijen. Zal de meerderheid een motie aankondigen om zo de eensgezindheid in eigen rangen te illustreren?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik wil hierover geen misverstanden: dit plan moet nog door de regering worden besproken en goedgekeurd. Ik heb krijtlijnen uitgezet van het plan waaraan minister Van Brempt en ikzelf werken, maar de regering zal uiteindelijk beslissen. De uitspraken van de minister-president van vandaag zijn duidelijk. Hij zei dat we ons over het systeem van dienstencheques kunnen buigen als er garanties en sluitende antwoorden op een aantal vragen worden gegeven.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik denk dat de minister-president vrij naïef is te denken dat hij dat van de Franstaligen kan verkrijgen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door mevrouw Dillen en door mevrouw Vogels werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de veiligheid van kinderen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, alles heeft met elkaar te maken. Als de kinderopvang goed is

en de samenhang van arbeid en gezin ook, dan is men goed op weg om de veiligheid van kinderen in gezinnen te waarborgen. Afgaande op het antwoord van de minister mogen we stellen dat het dossier kinderopvang op een goede manier evolueert, maar we kunnen niet hetzelfde zeggen over jeugdbescherming en jeugdcriminaliteit.

Morgen komt het jeugdrecht aan bod in een actualiteitsdebat. De verdeeldheid hierover reikt verder dan het onderwerp in strikte zin: er is ook verdeeldheid over een globale visie op jeugdrecht en hoe men een POS die vaak leidt tot een MOF moet aanpakken.

Het gehakketak in de regering heeft perverse effecten. De hulpkreten van het terrein worden overstemd. Het gaat niet over de echt criminele jongeren die op ons grondgebied in benden opereren en 2 of 3 percent van het totaal uitmaken, maar wel over het stijgend aantal kinderen en jongeren die in onze gezinnen in gevaar zijn. De Lydia Chagoll Prijs werd dit jaar op 19 november in Antwerpen uitgereikt aan De Stobbe, en een aantal actoren van de jeugdbescherming hebben ter gelegenheid daarvan een kleine stand van zaken opgemaakt. Iedereen voelt aan dat het verkeerd loopt. Het aantal dossiers in het Comité Bijzondere Jeugdzorg Antwerpen stijgt elk jaar. Dat heeft niets met het beleid van minister Vervotte te maken, maar met een algemene maatschappelijke evolutie.

De mensen van het Comité Bijzondere Jeugdzorg Antwerpen zeggen me dat ze op dit ogenblik geen extra dossiers kunnen aanvaarden. Ze zijn erg gefrustreerd omdat de hulpverlening op het terrein niet volstaat om mensen nog voort te helpen. De Antwerpse wachtlijst is zeer laat totstandgekomen. Wellicht heeft dat te maken met de angst van Welzijn voor cijfers. Die wachtlijst toont wel aan dat de toestand heel erg is. In de provincie Antwerpen wachten 891 jongeren op hulpverlening. Daarvan wachten er 372 op een opvang in een instelling, 101 op een opvang in een dagcentrum, 269 op thuisbegeleiding en 176 op begeleid zelfstandig wonen.

Het is onverantwoord dat iemand in de gehandicaptensector 1 of 2 jaar moet wachten op hulp. Als dat in de sector van de bijzondere jeugdzorg gebeurt, dan moet men spreken van iets erger. In het eerste geval gaat het meestal om iemand wiens toestand is gestabiliseerd; in het tweede geval gaat het meestal van kwaad naar erger. Een veertienjarige die door een Comité Bijzondere Jeugdzorg wordt doorverwezen

naar een dagcentrum omdat hij spijsbelt of experimenteert met drugs maar 2 jaar moet wachten vooraleer dat kan, staat tegen dan wellicht als MOF'er voor de jeugdrechtbank.

Op 19 november sprak men over niets meer of niets minder dan over een permanente houding van schuldig verzuim. Hulpverleners voelen zich machteloos, want hun noodkreet wordt niet gehoord. Dat schuldig verzuim wordt nogmaals pijnlijk geïllustreerd door het feit dat twee consulenten van het Jeugdbeschermingscomité van Brugge in januari voor de rechtbank moeten verschijnen wegens schuldig verzuim in een zaak van een mishandeld kind. De toestand op het terrein is vijf voor twaalf.

Het is dan ook pijnlijk, mevrouw de minister, wanneer we u horen praten over een globaal plan dat u hebt toegelicht op een studiedag van het ondersteuningscomité Bijzondere Jeugdzorg. Daar is een gedeeltelijke nota rondgedeeld die de Vlaamse Regering heeft besproken en die goede principes vooropstelt, bijvoorbeeld zo vroeg mogelijk maximaal investeren zodat het probleemgedrag niet verder evolueert. Ik stel echter vast dat er niets gebeurt.

In de begroting voor 2006 wordt behalve de uitbreiding van de opvang in pleeggezinnen en internaten, geen antwoord gegeven op de vragen die in Antwerpen en in de rest van Vlaanderen actueel zijn. Mevrouw de minister, u hebt verklaard dat u dit door middel van de VIA-akkoorden wilt oplossen. Wat niet in de begroting staat, bestaat echter niet. Zo gaat dat in de politiek. Het parlement heeft daar nog geen enkele weerslag van gezien.

De begrotingsbesprekingen Bijzondere Jeugdzorg waren voorbij nog voor we de cijfers van minister Van Mechelen over de meerjarenbegroting hadden ontvangen. In heel de lijst van alle meerjareninvesteringen die onder de naam van minister Vervotte staan, heb ik het woord bijzondere jeugdzorg niet teruggevonden. Met het oog op de problematiek die heerst op het terrein, zijn we dan ook absoluut niet goed bezig. Het is geen vijf voor twaalf, maar vijf na twaalf. Er moet een globaal plan worden uitgetekend waarin de stand van zaken van de integrale jeugdhulpverlening wordt opgenomen en waar een budget tegenover staat.

Mevrouw de minister, in hoeverre zijn uw collega's binnen de Vlaamse Regering bereid om naast de stoere verklaringen die zijn afgelegd over die paar

percenten criminele jongeren, te investeren in wat daaraan voorafgaat, met name de problematische opvoedingssituatie?

Wat zult u ondernemen om de veiligheid van kinderen die het slachtoffer worden van huiselijk geweld, beter te garanderen en om het schuldig verzuim bij de hulpverleners weg te nemen? De actoren in Antwerpen hebben een oproep gedaan aan u, de burgemeester en de gouverneur om op zeer korte termijn een urgentie- en actieplan op te stellen. Hoe hebt u daarop gereageerd? Hoe zult u de wachtlijsten in de bijzondere jeugdzorg aanpakken om op korte termijn de noodsituatie in Antwerpen, maar ook elders op te lossen? In het verleden is geprobeerd om in het Antwerpse een aantal extra plaatsen te creëren. Een aantal van die initiatieven zijn niet verder uitgewerkt. Hoe zult u dit verder aanpakken?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Deze problematiek ligt ons allemaal na aan het hart. Het gaat dan niet alleen over Antwerpen, waar toch al heel wat wetenschappelijk onderzoek is gevoerd, deze problematiek doet zich ook voor in de rest van de Vlaanderen en in Brussel.

Het is inderdaad zo dat er plaatsen moeten bijkomen in de bijzondere jeugdzorg. Toch wil ik ook de nadruk leggen op de daaraan voorafgaande stap in de procedure. Eerstelijnszorg en preventie zijn dan ook heel belangrijk. De CKG's moeten daar ook de nodige aandacht aan besteden. Zij organiseren de rechtstreekse crisisopvang.

Over het algemeen overstijgt de vraag het aanbod. Als er niets wordt gedaan aan het schuldig hulpverzuim, zullen de hulpverleners nog vaker voor een dilemma worden geplaatst en zal hun situatie in de toekomst nog verslechteren.

Het gaat hier niet alleen om de bijzondere jeugdzorg en kinderen die worden bedreigd, maar ook om kinderen die hulp nodig hebben en weerloos zijn. Precies daarom is die eerstelijnszorg zo belangrijk.

Er moet een crisisberaad komen. In Antwerpen heeft het lokale bestuur beslist een project op te zetten om na te gaan waar de noden zich bevinden. Daarbij is preventie van groot belang. Daarnaast moeten natuurlijk ook alternatieven worden geboden.

Mevrouw de minister, kan het niet nuttig zijn om het crisisberaad dat zou worden gepland tussen de stad Antwerpen, de burgemeester, de gouverneur en uzelf, uit te breiden naar andere steden? Hoe denkt u verder het probleem van de eerstelijnszorg aan te pakken?

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: In deze commissie is al meermaals aandacht besteed aan de problematiek die mevrouw Vogels heeft geschetst. Hij komt dus niet enkel aan bod als de media berichten over dramatische gezinssituaties of -drama's.

We moeten proberen te voorkomen in plaats van te genezen. Daartoe zijn een globale visie en een multidisciplinaire aanpak nodig. Alle beleidsdomeinen moeten daarbij worden betrokken, zeker als het gaat over partnergeweld of intrafamiliaal geweld. Daartoe moeten ook de nodige middelen ter beschikking worden gesteld. Ik begrijp mevrouw Vogels dat dit niet enkel zichtbaar moet zijn in de beleidsbrief, maar ook in de begroting.

Mevrouw de minister, tijdens de begrotingsbesprekingen hebt u gezegd dat er nog steeds interne verschuivingen mogelijk zijn binnen het pakket van de meerjarenbegroting dat voor uw bevoegdheid is afgebakend.

Bij de bespreking van de begroting voor de bijzondere jeugdzorg heb ik net als mevrouw Vogels commentaar gegeven op het feit dat enkel sprake is van extra plaatsen in de pleegzorg. Er zullen meer middelen beschikbaar zijn in het kader van de meerjarenbegroting en de budgetcontrole. Ik hoop dan ook dat prioritair meer middelen zullen worden aangewend voor alles wat met jongeren te maken heeft, en dit op zeer korte termijn.

In deze commissie hebben we het al gehad over het globaal plan waarvan we op de studiedag in Gent een en ander hebben vernomen. De aanleiding van dit plan is het jeugdsanctierecht en het ontwerp-Onkelinx. Dit plan is een goede zaak waarin rekening wordt gehouden met de MOF- en de POS-problematiek. Naast investeringen in visie en kwaliteit moet ook de capaciteit worden uitgebreid.

Mevrouw de minister, hoe ver staat het met dat globaal plan? Hoe ver staat het met de voorbereidingen ter zake? Hoe worden de actoren op het terrein daarbij betrokken?

Toen u aankondigde dat Everberg een uitdoofsce­nario had, hebt u verklaard dat een task force zou worden opgericht. Hoe ver staat het met de voorbe­reidingen daarvan? In hoeverre maakt dit deel uit van uw globaal plan?

Tot slot wil ik het nog hebben over het project Time-out inzake partnergeweld dat georganiseerd is in Antwerpen. Op een bepaald moment werd beslist dat de federale overheid dat project niet langer zou financieren. Dit is een structureel project dat ook iets doet aan de oorzaak en aan de grond van de zaak. Hoe ver staat het daarmee?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: In de titel van de interpellatie is sprake van de veiligheid van kinderen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld. Ik wil het debat iets breder voeren. Er zijn inderdaad wachtlijsten en tekorten, maar daarnaast moeten we ons afvragen hoe we moeten omgaan met dergelijke situaties. Als OCMW-voorzitter zal de heer Dehaene dit wellicht al ervaren hebben. Vaak worden we geconfronteerd met doorgaans zeer jonge ouders die niet de mogelijkheid hebben om hun kinderen een dege­lijke opvoeding en verzorging te geven. De vraag is dan hoe we met zo'n situatie omgaan. Waar kunnen we daarmee terecht?

Er zijn mogelijkheden om deze problemen gezamen­lijk te bespreken maar uiteindelijk moet er één per­soon zijn die de beslissing neemt in het belang van het kind.

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: De vraag die in derge­lijke situaties vaak wordt gesteld is hoe het zo ver is kunnen komen. In een vroeg stadium wordt niet altijd adequaat en soms te laks opgetreden. Dat ervaren jeugdrechters en mensen op het terrein. De ouders blijven kansen krijgen tot het op een bepaald moment te laat is. Dan betaalt het kind de rekening.

Mevrouw Mieke Vogels: Dat is inderdaad een zeer belangrijke vraag. Ik heb daarstraks het voorbeeld gegeven van twee consulenten die wegens schuldig verzuim voor de rechtbank moeten verschijnen. Het gevaar is dat hulpverleners hun verantwoordelijkheid niet meer gaan nemen en zo snel mogelijk residen-

tiële opvang zullen adviseren. Dat kan ook niet de bedoeling zijn.

Mevrouw Patricia Ceysens: Er werd in het verleden inderdaad veel te snel overgegaan tot plaatsing. Een beetje marginaliteit of armoede was voldoende om de ouders te culpabiliseren en de kinderen te plaat­sen. Van die situatie zijn we echter heel ver verwij­derd. Nu wil men ten koste van alles blijven proberen het gezin samen te houden, maar ook hier gaan we weer te ver. Als het niet gaat, dan moet in het belang van het kind en voor de veiligheid van het kind wor­den beslist dat de ouders geen kansen meer kunnen krijgen.

De hulpverleners zijn allemaal vrij jong en er is dan ook heel wat verloop. Bovendien hebben jonge mensen het vaak moeilijk om op te tornen tegen de ouders. Het is een fundamentele vraag of we ouders kansen kunnen blijven geven. Vandaag is dat noch­mans het leidmotief. Ik ben misschien wat te direct, maar jeugdrechters schrikken vaak van de toestan­den waarmee ze geconfronteerd worden. Vaak is het ook al heel laat, is er al heel veel gebeurd en is de kinderen al ernstige schade berokkend.

De kwestie van de als misdrijf omschreven feiten betreft inderdaad een beperkte groep jongeren, maar dat betekent niet dat we dit niet moeten doen. Ook voor die beperkte groep moeten we doorbijten, en moeten we sancties opleggen.

Ik ben het er niet mee eens dat alle POS'ers leiden tot MOF'ers. De meeste MOF'ers zullen wel uit een POS komen, maar niet elke POS leidt tot een MOF. We treffen er ook elders heel veel aan, bijvoorbeeld in de psychiatrie, al hebben ook die schade voor het leven opgelopen. We mogen niet alles op een hoopje gooien. We kunnen de MOF'ers niet bestrijden door alleen maar iets aan de POS'ers te doen. We moeten de twee doen, zoals het hoort: accuraat en daad­krachtig.

Tijdens de hele vorige legislatuur heb ik gewerkt aan het afschaffen van de 45-dagenregel. Ook toen luidde het dat we toch moesten proberen, dat we toch weer naar het comité moesten, dat het vrijwillig moest als het kon, enzovoort. Niet iedereen was het ermee eens dat we daar een einde aan stelden, maar nu hoor ik er heel veel goed nieuws over. We hebben een keuze gemaakt en de carrousel gestopt. Ook ten aanzien van POS'ers moet er meer daadkracht aan de dag worden gelegd. Dat is althans mijn conclusie als ik

hoor dat jeugdrechters aan het einde van de ketting zeggen dat het beter eerder gestopt was.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik zou het debat van morgen voor morgen willen bewaren, maar op één punt wil ik toch ingaan. Het gaat nu specifiek over huiselijk geweld en hulpverlening. Ik heb werkbezoeken afgelegd bij organisaties die veel met armen werken. Een van de klachten in de armoedesector gaat over ongecoördineerde hulpverlening en een teveel aan hulpverleners vanuit verschillende invalshoeken die niet op elkaar afgestemd zijn. Er is Kind en Gezin, het OCMW, de jeugdrechtbank, echtscheidingsbemiddeling, het CLB of wat dan ook. Al die mensen menen het goed. Dat is een typisch probleem.

Bovendien wordt bij armen en kansarmen nog altijd veel sneller naar maatregelen gegrepen dan bij andere mensen. Het vermoeden van mishandeling of verwaarlozing is een ingebakken vooroordeel, ook bij moderne hulpverleners. Daar moeten we eens grondig over durven nadenken. We stigmatiseren mensen in armoede, vaak in penibele leefomstandigheden. De stap naar het volgende is misschien niet zo groot, maar het is niet zo vanzelfsprekend als sommigen wel denken dat die stap ook wordt gezet. Het is veeleer een kwestie van gecoördineerde hulpverlening en het wegwerken van vooroordelen.

Ik wil geen discussie voeren over straffen of niet en optreden of niet, we moeten de oorzaken aanpakken die aan de basis van de problemen liggen. Als er geweld is in familiale situaties, moet er drastisch, snel en strikt worden opgetreden. Van hulpverleners hoor ik echter ook dat hun collega's veel vooroordelen hebben.

Mevrouw Mieke Vogels: Aan de andere kant telt de populatie in de bijzondere jeugdzorg veel allochtonen, en ook veel mensen uit de sociale middenklasse en hogere klasse met een heel complexe problematiek, die vaak ook verband houdt met psychiatrische problemen en dergelijke.

De heer Bart Caron: Ik spreek over dat ene aspect als antwoord op de redenering van mevrouw Ceysens, ook al is die dan deels correct. We moeten de vooroordelen kunnen wegnemen en tot een betere coördinatie in de hulpverlening komen, vooral voor de mensen die echt hulp nodig hebben. We doen niet aan geïntegreerde hulpverlening, er is te weinig co-

aching en begeleiding en er worden onvoldoende vertrouwensrelaties opgebouwd met hulpverleners. Dat komt doordat we soms overgestructureerd zijn en bovendien ook nog vooroordelen hebben.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Dit is een heel breed debat geworden, en ik zal dan ook niet op alles kunnen antwoorden. Morgen zullen we er trouwens opnieuw over kunnen spreken.

Ik was inderdaad aanwezig op de manifestatie waarover u sprak. Het signaal dat daar werd gegeven, was ernstig en terecht. Het was ook niet nieuw. We hebben dit standpunt, dat voortvloeide uit het dossier 'Een Titanic voor Kinderen' uit 1999, al eerder naar voren gebracht in de debatten in het parlement. Iedereen erkent wel dat er tijdens de vorige regeringsperiode inspanningen zijn geleverd, maar we moeten ook vaststellen dat we desondanks niet voldoende antwoorden hebben kunnen vinden. De conclusie is dan ook dat meer van hetzelfde niet noodzakelijk tot efficiënte oplossingen zal leiden.

We moeten dus goed nagaan waar we moeten investeren. Het is mijn analyse dat we dat moeten doen over heel de lijn. Daarbij moet er ook aandacht zijn voor preventie. Zo zien we in de cijfers stijgingen van 25 percent en meer. Het is evident dat we dan niet moeten roepen om een stijging van de capaciteit met 25 percent, maar wel moeten proberen dat percentage te doen dalen.

Daarmee ontken ik de moeilijkheden van vandaag niet. Er moeten wel degelijk plaatsen bijkomen – dat heb ik altijd onderschreven –, maar dat is niet de enige oplossing. De instantane oplossingen waarvoor vaak wordt gekozen, zijn niet altijd de goede. We moeten dus investeren over heel de lijn.

Daarom is in de Vlaamse Regering een draagvlak ontstaan voor het idee van een globaal plan voor bijzondere jeugdzorg en dergelijke. We hebben al een structureel overleg en we hebben task forces opgericht. Nu moeten we eerst het globaal plan opstellen. Als dat er is, kunnen we opnieuw in discussie treden.

Door de concrete vraag in Antwerpen hebben we besloten dat globaal plan ook samen met de gouverneur en de burgemeester te bekijken. Zij kunnen er dan feedback over geven, zodat we kunnen uitmaken hoe het verder moet.

Het is nog niet duidelijk of dat overleg breder moet worden gevoerd, bijvoorbeeld ook met de andere gouverneurs. We hebben al afspraken gemaakt met de provincies en de VVP. Hun samenwerking en hun medewerking, bijvoorbeeld met betrekking tot de integrale jeugdhulp, wordt door ons sterk gesteund, en er wordt steeds rekening mee gehouden. Er zijn overlegmomenten op verschillende niveaus en in diverse werkgroepen en task forces. Het is belangrijk daarmee door te gaan.

We willen bepaalde lijnen uitzetten, zoals de netwerken rechtstreeks toegankelijke hulp en onze werking met Kind en Gezin. We hebben al gesteld dat Kind en Gezin in een groot percentage van de gezinnen komt. Het is de bedoeling er zo vroeg mogelijk bij te zijn, en zij kunnen gemakkelijk doorverwijzen of rekenen op netwerken. Het thema intrafamiliaal geweld moet een plaats krijgen in de netwerken rechtstreeks toegankelijke hulp van de integrale jeugdhulp. We verwachten belangrijke effecten van de integrale jeugdhulp, en in die netwerken kunnen signalen worden opgevangen.

Mevrouw Ceysens heeft een heel interessant debat geopend over de vragen hoe ver we kunnen gaan, hoe de hulpverlening ermee moet omgaan, wat de efficiëntie van onze interventies is, enzovoort. Dat is een heel moeilijk debat, maar we moeten het in Vlaanderen wel voeren. We kunnen dat weliswaar niet resultaatgericht doen, zoals het gebeurt in ondernemingen en zo, omdat er hier ook andere waarden meespelen, maar desondanks is het nodig na te gaan of we de doelstellingen van onze interventies realiseren. De vraag is daarbij ook hoe we dat correct kunnen meten.

Zo hebben we de ervaringen met Canon en dergelijke gevolgd. Door hun manier van werken leggen ze verbanden met andere mensen. Die verbanden worden bovendien niet telkens verbroken. Dat werd systematisch gevolgd en geregistreerd waardoor ze heel goede resultaten kunnen aantonen, zoals het minder snel hervallen van jongeren in de bijzondere jeugdzorg. Dat moeten we meer doen, en ik besteed er ook altijd aandacht aan in de gesprekken die ik voer op het terrein.

Ik doe dat niet uit wantrouwen, want ik weet dat ze moeten werken in heel moeilijke omstandigheden, maar iedereen is vragende partij om na te gaan of wat we doen, ook werkt en resultaten afwerpt. Daardoor kunnen we immers ook bijsturen en leren van elkaar. Er worden in Vlaanderen heel goede initiatie-

ven ontwikkeld, maar vaak blijven ze heel plaatselijk en worden ze niet uitgebreid.

We moeten elkaar dus meer inspireren. De overheid moet daartoe inhoudelijke lijnen durven uittekenen en keuzes durven maken. Soms is het beter een keuze te maken en daarmee resultaten te boeken, dan geen keuze te maken en dan te moeten vaststellen dat sommige dingen maar blijven groeien zonder dat ze worden aangepakt.

We hebben ook gesprekken gevoerd met de vertrouwenscentra. Zij spelen een heel belangrijke rol waar het gaat om de veiligheid van het kind en kindermishandeling. Ze zijn vragende partij voor een duidelijker positionering in het veld. Dat betekent ook dat ze een mandaat moeten krijgen. Daarover moeten we nog een discussie voeren, waarin we ook moeten uitmaken welke taken ze onmiddellijk kunnen opnemen, welke taken anderen kunnen doen en waar de diagnose gebeurt.

We hebben beslist in 2006 de technische haalbaarheid van een centraal meldpunt te onderzoeken. Daardoor kunnen we veel beter de kwaliteit van de diagnose, de screening en de permanentie bewaken. Dat is belangrijk, omdat ik ook een verband wens te leggen tussen kindermishandeling en intrafamiliaal geweld. Dat wordt in het buitenland gedaan, en we hebben daar ook duidelijke gegevens over.

De bedoeling is dat de mensen echt geschoold zijn, evidence based kunnen werken, adequaat diagnoses kunnen stellen en tegelijkertijd ook voortdurend kunnen bijscholen. Het is immers een zeer veranderlijke materie. Een centraal meldpunt laat toe mensen aan het werk te zetten met een mandaat, die deskundig en geschoold zijn en uniform te werk kunnen gaan. Als experts kunnen ze onderling afspraken maken, wat heel belangrijk is. Als ze een mandaat krijgen en zich duidelijk kunnen positioneren, dan kan al een eerste antwoord geboden worden op de vrijblijvendheid van de hulpverlening.

We zijn uiteraard heel voorzichtig. Het is niet omdat ik een verband leg tussen kindermishandeling en intrafamiliaal geweld, dat de focus op de veiligheid van het kind verloren zou gaan. De vertrouwenscentra bewaken dat heel goed, en ze zullen dat blijven doen. Het is uiteraard hun prioritaire opdracht. Wel is het interessant in een crisissituatie het geheel te kunnen overzien.

Tegenwoordig wordt er inderdaad voor gekozen te werken met de gezinnen zelf, vooral als het kind niet rechtsreeks in een situatie van onveiligheid verkeert. Soms wordt er bij gevallen van intrafamiliaal geweld toch voor gekozen het kind in het gezin te houden, namelijk als wordt geoordeeld dat de draagkracht van het gezin slechts tijdelijk verminderd is door een crisissituatie. In zo'n geval wordt nagegaan hoe de draagkracht van het gezin hersteld kan worden. Ik onderschrijf die filosofie ook wel, maar ze heeft haar grenzen. Daarom hechten we zoveel belang aan opvoedingsondersteuning. Als we kunnen, dan ondersteunen we daarmee de draagkracht van het gezin, in de hoop dat de situatie niet uitgroeit tot een crisis. Dat is echter niet voldoende; het is maar één element. Als zich een crisis voordoet, dan moet er een netwerk zijn voor hulp.

De Vlaamse Regering heeft dan ook een beslissing genomen over de netwerken crisishulp die 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 actief zijn. In 2006 wordt deze beslissing uitgevoerd. We zijn er ons van bewust dat de uitbouw van zo'n crisisnetwerk ook een capaciteit voor plaatsing veronderstelt. Dat maakt er inherent deel van uit. Vandaag zitten we echter ook met scheeftrekkingen, en we moeten dus stappen vooruit zetten.

Samenwerking tussen Justitie en Welzijn is van primordiaal belang. Dat hebben we de voorbije weken geweten. Als er ergens een juridische basis voor wordt gelegd, dan vormt die ook de essentie van hoe we kunnen werken en hoe we de dingen uitvoeren. Het gaat trouwens nog verder. We hebben ook een samenwerking met Binnenlandse Zaken. Al die bevoegdheden gaan hand in hand en moeten samenwerken.

We staan dan ook heel positief tegenover de initiatieven om protocollen op te stellen. We willen daar verder mee gaan, zodat ze niet beperkt blijven tot enkele streken. We willen onze schouders zetten onder de pogingen om tot duidelijke afspraken te komen omtrent de taken. Minister Onkelinx heeft intrafamiliaal geweld opgenomen in haar prioriteitenlijstje. We zullen vanuit onze ervaring op het terrein, in de hulpverlening en bij de jeugdrechters, nagaan of die prioriteit ook wordt ingevuld bij Binnenlandse Zaken, en of bijsturing en ondersteuning nodig zijn.

Ik zal niet opnieuw ingaan op het globaal plan, aangezien we daar een volledige zitting aan zouden wijden, waarin ik ook een presentatie zal geven. Behalve

aan capaciteit en aan de integrale jeugdhulp moeten we ook werken aan het flexibeler maken van het aanbod. De initiatiefnemers worden vandaag nog in hun mogelijkheden beperkt door de rigiditeit van bepaalde dingen. We moeten in staat zijn soepeler te handelen.

Uiteraard doen we dat allemaal samen met de mensen op het terrein. De task force is al een achttal maal samengekomen. Aan de bedenkingen die ze hebben geformuleerd, wordt sowieso aandacht besteed in het globaal plan.

Er is ook gevraagd welke middelen daar tegenover staan. Als we het globaal plan aan de regering voorleggen, zullen we ook de budgettaire impact ervan bekijken. Daar zullen dan ook beslissingen over worden genomen. Nu al kan ik u meedelen dat we beslist hebben bovenop de 1,5 miljoen euro die al in de begroting is ingeschreven, nog 2 miljoen euro extra in te zetten in de sector. We willen die som vooral inzetten in de as Antwerpen-Mechelen-Brussel, aangezien zich daar de grootste problemen voordoen.

Met de beslissing over de netwerken voor crisishulp en de 2 miljoen euro die we er nu bovenop doen, wordt een eerste stap gezet. Daarbij komt nog het globaal plan, waarvan eveneens de budgettaire impact bekeken zal worden.

In de tabel van minister Van Mechelen hebt u de bijzondere jeugdzorg niet zien staan. Dat was echter duidelijk aangekondigd. Ook in de Commissie voor Financiën is gesteld, naar aanleiding van vragen daarover, dat de elementen van de begroting per domein nog kunnen wijzigen. Dit was gewoon een raming, gemaakt op basis van bepaalde parameters, die los staat van de besluitvorming. In de Commissie voor Financiën is duidelijk gezegd dat de gedetailleerde uitwerking van de beleidsruimte en de inzet van de middelen, afhankelijk van de noden en beleidsbeslissingen, verder vorm zal krijgen in de komende maanden en jaren. Ik verzeker u alvast dat er extra middelen gaan naar de bijzondere jeugdzorg.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik heb nog enkele concrete vragen. Hebben de burgemeester, de gouverneur en de minister al over de toestand in Antwerpen overlegd?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: We hebben afgesproken dat we hen zullen uitnodigen voor een bespreking van het globale plan van zodra dat klaar is.

Mevrouw Mieke Vogels: De suggestie van mevrouw Van der Borgh om daarbij ook de voorzitter van het OCMW uit te nodigen lijkt me goed. Het OCMW krijgt immers steeds meer te maken met heel jonge gezinnen met kinderen in gevaar.

Wanneer zullen we hier over het globale plan kunnen praten?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Over de krijtlijnen van het globale plan kunnen we discussiëren wanneer u dat wenst. Over het plan zelf kunnen we pas discussiëren nadat de regering het heeft goedgekeurd. Dat gebeurt in januari.

De voorzitter: We kunnen dan ook in één beweging over de integrale jeugdzorg discussiëren.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik hoop dat de minister gelijk heeft als ze het heeft over de middelen. Ze zegt dat er voor 2006 geld is uitgetrokken voor de netwerken Crisishulp. Dat geld komt wellicht uit de VIA-middelen. Daarbovenop wordt 2 miljoen euro uitgetrokken.

Ik hoop ook dat de minister gelijk heeft als ze het over de meerjarenbegroting heeft. Het is echter een veeg teken dat de bijzondere jeugdzorg daar niet instaat. Anderen staan er wél in en zijn blij. Als men vandaag zegt dat dit allemaal nog niet zeker is, dan creëert men onzekerheid in de sector. Verder weet ik dat het niet eenvoudig is om minister Van Mechelen ervan te overtuigen iets op te nemen dat niet in de meerjarenbegroting is opgenomen. In elk geval kunt u op ons rekenen om meer middelen voor de bijzondere jeugdzorg te verkrijgen. Het zou pijnlijk zijn als er veel en lang wordt gepraat over een globaal plan, en achteraf blijkt dat er geen geld is om het uit te voeren.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Hoe zit het met Time Out, het project inzake partnergeweld?

Minister Inge Vervotte: Het is op federaal niveau met één jaar verlengd.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door mevrouw Vogels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de dienstverlening aan de gedetineerden in de Antwerpse gevangenis

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, sinds 1980 is Vlaanderen bevoegd voor persoonsgebonden aangelegenheden, met inbegrip van hulp- en dienstverlening aan gevangenen. Er zijn echter nooit veel middelen vrijgemaakt om structureel te investeren in die hulp- en dienstverlening. In Wallonië is dat evenzeer het geval. Het gevolg is dat België drie keer is veroordeeld, want Europese verdragen schrijven voor dat dit moet gebeuren.

Afgezien van die verdragen is het belangrijk om over deze zaak een langetermijnvisie te ontwikkelen. Criminologen weten dat de kans op recidivisme veel groter is als men niet investeert in gevangenen en hun reïntegratie in de samenleving niet voorbereidt. Dat kost de samenleving veel geld.

In 2000 is na veel vergaderen in interkabinettenwerkgroepen eindelijk een plan voor de hulp- en dienstverlening aan gevangenen goedgekeurd. Dat was niet gemakkelijk, want voor 2000 zijn er vanuit het algemeen welzijnswerk wel allerlei initiatieven genomen. Dat gebeurde niet op een gestructureerde wijze. Dat alles leidde ertoe dat de gevangenis huiverachtig stonden tegenover het idee dat welzijnswerkers binnen de gevangenis actief zouden worden. Het globaal

of algemeen plan Hulpverlening aan gedetineerden van 2000 moest duidelijk maken dat het de Vlaamse Regering menens was. Het plan zou in het tijdsbestek van 10 jaar in alle gevangenissen worden uitgevoerd. Er zouden ambtenaren worden benoemd om in de gevangenissen een en ander in goede banen te leiden, en de hulp- en dienstverlening zou gebeuren via een versterking van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk. Die centra zouden vorm geven aan het justitieel welzijnswerk.

Destijds werd begonnen met de uitvoering van het plan in alle gevangenissen van de provincie Antwerpen. In die provincie vindt men alle types: instellingen voor geïnterneerden, instellingen voor mensen in voorhechtenis, enzovoorts. Later is daar ook Brugge en nadien ook Hasselt bijgekomen. Ik heb vandaag de indruk dat de uitvoering van het plan op een zeer laag pitje brandt – ik druk me dan nog erg eufemistisch uit. Dat is erg spijtig. We hebben de plicht te investeren in die mensen. Doordat de minister niet aan het plan vasthoudt, komt alles wat al is opgebouwd bovendien in gevaar. Dat blijkt bijvoorbeeld ook naar aanleiding van de problemen in de gevangenis van Antwerpen.

In Antwerpen leven er te veel mensen in de cellen en is er ook sprake van een onderbezetting van het personeel. Er zijn veel acties georganiseerd. Ik begrijp dat, want het personeelsbeleid van justitie loopt mank. Op 24 oktober is minister Onkelinx zelf naar Antwerpen gekomen, na een bemiddeling door de burgemeester. Die dag is het sociaal conflict beëindigd, op een bijeenkomst van het basisoverlegcomité waar een vertegenwoordiger van minister Onkelinx aanwezig was. Er kwam een compromis met de cipers uit de bus. De cipers gingen terug aan het werk, maar de dienst zou worden beperkt: het aantal wandelingen werd beperkt, de fruitkantine gaat nog maar één keer per week open en de door ons betaalde ambtenaren die zich met sport en cultuur bezighouden zouden pas terug aan het werk gaan als het afgesproken aantal personeelsleden zou zijn bereikt.

Dat laatste is erg spijtig. Zo toont men aan dat het aanbieden van sport en cultuur tot onrust bij en overwerk van cipers leidt, hoewel dat in feite hun job vergemakkelijkt. De ervaringen uit het buitenland leren dat geregelde sport- en cultuuractiviteiten de rust in de gevangenissen doen toenemen. De maatregel is over het hoofd van de minister genomen, hoewel dat toch haar bevoegdheid is en het toch gaat over

onze ambtenaren. Sinds 24 oktober zijn ze technisch werkloos. Ze zijn het slachtoffer van een vorm van lock-out. De minister legt zich blijkbaar neer bij die feiten. Ze legt zich neer bij de beslissing van minister Onkelinx om haar personeel niet meer tot de gevangenissen toe te laten. Ik hoop dat de minister krachtig reageert.

Mevrouw de minister, was u op de hoogte van de agenda van de bijeenkomst van het basisoverlegcomité? Was de ambtenaar van de Vlaamse Gemeenschap die werkt in de gevangenis van Antwerpen aanwezig op die vergadering? Wat heb u al ondernomen om de Vlaamse bevoegdheden in de Antwerpse gevangenis te vrijwaren en ervoor te zorgen dat de sport- en cultuurambtenaren terug hun werk kunnen doen? Op die manier kunt u ervoor zorgen dat het plan Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden niet op de helling komt.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mevrouw Vogels zal het me niet kwalijk nemen als ik zeg dat 'l'histoire se répète'. In april 2003 was het niet alleen zo dat er iets boven ons hoofd was beslist en dat de Vlaamse dienstverlening in de gevangenis van Antwerpen buitenspel was gezet, we stelden toen ook vast dat het 11 of 12 weken heeft geduurd vooraleer minister Vogels heeft gereageerd. Toen ging het ook om stakingen. Nadien kwamen er acties waarbij de cipers de hulpverlening aan gedetineerden stillegden.

In een antwoord op een interpellatie stelde toenmalig minister Vogels het volgende: 'De situatie in Antwerpen geeft stof tot nadenken over de reële moeilijkheidsgraad om de Vlaamse bevoegdheden efficiënt en effectief uit te oefenen in de federale gevangeniscontext. Het is voor de Vlaamse Gemeenschap van groot belang over een positief draagvlak te beschikken voor haar optreden bij het gevangenispersoneel. De penitentiair beambten (PB's) moeten het doel en het belang van de externe hulp- en dienstverlening zeer goed kunnen inschatten en het als een vanzelfsprekend onderdeel van hun takenpakket beschouwen en hieraan hun medewerking verlenen.' Mevrouw Vogels, dat zei u in mei 2003.

Het parlement heeft toen zijn verontwaardiging geuit over die toestand. Het parlement heeft toen aan de regering gevraagd om het bestaande strategische plan effectief af te dwingen en met justitie afspraken te maken over informatie-uitwisseling en over de nood-

zaak om de PB's van het nut daarvan te overtuigen. Dat is echter niet gebeurd. Nadien, nog in de vorige legislatuur, hebben we een resolutie met suggesties over dit onderwerp goedgekeurd.

Ondertussen blijkt er niet veel veranderd te zijn. Wat is de stand van zaken van het overleg met justitie? En hoe zit het met de uitvoering van de resolutie?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Ik wil even focussen op het strategische plan Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Dat plan vormt slechts een klein deel van onze bevoegdheden inzake het gevangeniswezen, maar het is belangrijk voor het leven van de gevangenen zelf.

Deze zaak is hier al aan bod gekomen bij de bespreking van de beleidsbrief. Ik hoop dat de uiteenzettingen van mevrouw Merckx en mevrouw Vogels helpen om uitvoering te geven aan onze motie. Het strategisch plan moet worden geëvalueerd, en dat heeft de minister ook beloofd in haar repliek tijdens de begrotingsbesprekingen. We vragen ook dat de hulp- en dienstverlening wordt uitgebreid naar alle gevangenen.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijn administratie heeft alle ontwikkelingen in Antwerpen opgevolgd. Het is niet zo dat we ons daar niet mee hebben beziggehouden of dat we dat niet belangrijk zouden vinden. We hielden voortdurend contact met het arresthuis zelf, als ook met de minister van Justitie. Het is echter niet mijn bevoegdheid om in een conflict tussen die minister en haar personeel te interveniëren. Mijn administratie en ik hebben wel voortdurend de bezorgdheid geuit over de noodzaak dat onze mensen hun werk veilig zouden kunnen voortzetten.

De minister van Justitie heeft ons tijdens die formele contacten duidelijk gezegd dat ze van oordeel is dat ze niet kan onderhandelen over het al dan niet uitvoeren van de Vlaamse hulp- en dienstverlening. We stelden nadien echter vast dat tijdens de onderhandelingen tussen werkgevers en werknemers toch is beslist om een gedeelte van onze activiteiten op te schorten. Ondertussen heeft de minister van Justitie ons gegarandeerd dat haar beloftes tegenover werkgevers en werknemers worden nagekomen. Dat bete-

kent dat het personeelskader vanaf 1 januari 2006 volledig wordt opgevuld.

Aangezien ik zelf niet kan optreden en gezien het belang dat ik hecht aan de veiligheid van onze mensen, acht ik het niet nodig om olie op het vuur te gooien. Allerlei taken in verband met onderwijs en hulpverlening worden vandaag wel uitgevoerd, en we rekenen erop dat sport en ontspanning binnenkort opnieuw kunnen worden aangeboden.

Wat de uitbreiding betreft, kan ik herhalen dat het de bedoeling is om het strategisch plan uit te breiden. De regering moet nog wel bespreken hoe dat precies zal moeten gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: De Vlaamse minister kan inderdaad niet optreden in een conflict tussen de federale minister van Justitie en haar werknemers. Het is echter al te gortig dat ze hun problemen oplossen ten koste van onze bevoegdheden. Niet alleen de minister van Justitie, maar ook de directeur-generaal van Justitie heeft in een brief laten weten dat er niet kan worden overlegd over de hulp- en dienstverlening van de gemeenschappen. Het basisoverlegcomité heeft dat toch gedaan, in aanwezigheid van de vertegenwoordiger van de minister van Justitie. Ik mag dan toch verwachten dat onze minister de minister van Justitie in een brief laat weten dat dit niet kan en aandringt op een snelle oplossing? Vandaag blijkt nog steeds dat sport en cultuur niet worden aangeboden zolang de beloofde nieuwe werknemers niet in dienst zijn. Dat kan nog tot februari, maart of april duren. We kunnen toch niet wachten tot justitie voldoende mensen heeft aangeworven?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Dat is de theorie, maar er is ook de praktijk. Indirect ben ik verantwoordelijk voor de veiligheid van onze werknemers. Zij moeten hun werk in goede omstandigheden kunnen uitvoeren, maar dat is vandaag niet het geval. We kunnen niet doen alsof zich geen problemen aandienen. We kunnen niet doen alsof er geen problemen, stakingen of acties zijn.

U kunt gerust zijn: we hebben overleg gepleegd met de minister van Justitie. Ik heb haar ook een brief geschreven. De situatie wordt dus wel degelijk opgevolgd. De minister van Justitie moet ons in staat stel-

len deze taken uit te oefenen. In januari 2006 zal zij de nodige stappen zetten opdat er voldoende personeel aanwezig zou zijn. Wij zullen daarover waken. Het is ook mijn verantwoordelijkheid de veiligheid van de werknemers van de Vlaamse Gemeenschap te garanderen. Ik heb dat arresthuis bezocht en de situatie is er inderdaad onredelijk. Ik heb de minister van Justitie dan ook gewezen op haar verantwoordelijkheden.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mevrouw de minister, een en ander bewijst dat de minister van Justitie tekortschiet bij het doorspelen van informatie. Ik ben ervan overtuigd dat de PB's weten dat ze de gedetineerden te eten moeten geven. Ze zijn zich echter niet bewust van het feit dat het ook tot hun taak behoort om de hulp- en dienstverlening mee mogelijk te maken. Ik heb tijdens een bezoek 2 uur lang gepraat met de vakbondsafgevaardigden van de PB's. Zij vonden dat een overbodige luxe. Voor de maatschappij is het echter cruciaal dat iemand die de gevangenis verlaat, klaar is voor de samenleving. Misschien moet ook het parlement daar meer aandacht aan besteden. We moeten ervoor zorgen dat die PB's weten dat ook dit een essentiële taak is.

Minister Inge Vervotte: Ik heb ook een gesprek gehad met de vakbondsafgevaardigden in het arresthuis. Zij kunnen daar wel begrip voor opbrengen als het gaat over interneringsplaatsen. In een arresthuis gaat het echter om tijdelijke toestanden. De PB's stellen zich daar fundamentele vragen bij. Wij moeten hen daar dagelijks mee van overtuigen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een mogelijk compromis over de MUG van Halle

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, het probleem van het taalgebruik bij de hulpdiensten in de Vlaamse Rand wordt door een aantal leden

van dit parlement nauwgezet opgevolgd, niet om aan communautaire scherpslijperij te doen, maar omdat het om een menonwaardige situatie gaat.

Recent waren er hoopgevende berichten uit de betrokken regio. Zo zouden voortaan alle 101-oproepen voor dringende politiehulp uit de provincie Vlaams-Brabant bij het Communicatie- en Informatiecentrum te Leuven terechtkomen. Voor de medische hulpdiensten is dat helaas nog niet het geval. De ervaring heeft geleerd dat in sommige gevallen daar al initieel fouten worden gemaakt.

Onlangs keurden de gemeenten Galmaarden, Herne en Bever een voorstel goed om een voorpost van de Lennikse brandweer in Tollembeek uit te bouwen. Dat betekent dat zowel de interventies van de brandweer als van de dienst 100 sneller zullen kunnen gebeuren en dat de mensen in hun eigen taal zullen worden geholpen.

Voor de MUG blijft de huidige situatie evenwel ongewijzigd. In zijn antwoord van 25 oktober op verschillende interpellaties in de Kamer stelt minister Demotte als oplossing voor het aanslepende probleem van de MUG in Halle voor dat het plaatselijke ziekenhuis zou deelnemen aan een proefproject met een mobiele urgentiegroep die door een verpleegkundige en een ambulancier wordt bemand – een MUG-light als het ware. Ik vind dit veeleer een noodoplossing dan een oplossing voor de dringende medische noodhulp.

Minister Demotte beroept zich op een tendens naar mobiele urgentiegroepen zonder arts. In acht op de tien gevallen zou de aanwezigheid van een arts niet onmisbaar zijn, argumenteert hij. Dat betekent echter dat in 20 percent van de gevallen de aanwezigheid van een arts wel levensreddend kan zijn.

Minister Demotte verklaart verder dat hij hierover onderhandelingen heeft gevoerd met zijn Vlaamse collega en met de directie van het ziekenhuis van Halle. Die gesprekken waren op dat ogenblik nog niet afgerond, maar volgens hem zouden er geen tegenstrijdige posities zijn ingenomen. Dat zou dus betekenen dat u zo'n MUG-light wel zou zien zitten.

Op de jongste gemeenteraad van de gemeente Herne verklaarde het gemeentebestuur dat een oplossing nog een kwestie van enkele weken is. Is dat inderdaad zo, mevrouw de minister? Bent u van oordeel dat

zo'n afgeslankte MUG een aanvaardbare oplossing biedt voor de problematiek van de regio Halle?

Mevrouw de minister, u hebt altijd gesproken over een tweesporenbeleid. Het probleem is inderdaad veel ruimer dan enkel de MUG van de regio Halle. Is er al enige vordering in verband met het taalgebruik van de hulpdiensten in het algemeen in de Vlaamse Rand?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Ik sluit me aan bij deze vraag, want ik ben benieuwd naar de stand van zaken in dit dossier.

We hebben daarnet in een andere commissie nog een discussie gevoerd over de manifeste wantoestanden die heersen op het vlak van de gebrekkige tweetaligheid in Brusselse ziekenhuizen. We waren dan ook zeer verheugd toen de Vlaamse Regering in haar regeringsverklaring het engagement aanging om voor de regio Zuid-West-Brabant te ijveren voor een eigen MUG-dienst. Ik hoop dat het geen MUG-light wordt, maar een volwaardige MUG-dienst. Dat zou alvast een mooi kerstcadeau zijn voor Halle.

Wat de timing betreft, horen we allerlei geruchten dat een oplossing nabij is. Mevrouw de minister, wanneer denkt u dat deze MUG-dienst operationeel zal zijn?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Hoewel we in dit dossier enkel een bemiddelende rol kunnen spelen, staan we er volledig achter. Er zijn al meerdere gesprekken gevoerd met alle betrokken partijen om iedereen op dezelfde lijn te krijgen.

De pilootprojecten die minister Demotte wil starten zijn geïnspireerd op het buitenland en op ervaringen die zijn opgedaan in Leuven, onder meer met het oog op een rationalisering van de middelen. We stellen vast dat de personen die de MUG-oproepen in de call centers beantwoorden, vaak geen medische scholing hebben. Daardoor wordt te vaak een arts mee uitgestuurd, terwijl dat niet altijd noodzakelijk is. Het is de bedoeling de screening aan de telefoon professioneler te laten verlopen zodat reeds op dat moment kan worden beoordeeld of het noodzakelijk is om een arts mee te sturen.

Minister Demotte wil in 2006 van start gaan met zes verschillende pilootprojecten, drie in Vlaanderen en drie in Wallonië. Op basis van de ervaringen die reeds zijn opgedaan in Leuven waar intussen al zo'n dispatchingsysteem is uitgewerkt, wil hij nagaan of dit systeem ook in Halle kan worden ingezet.

De Vlaamse Regering heeft zich bereid verklaard om daaraan mee te werken. Zij wil wel de nodige kwaliteitsgaranties krijgen. Samen met het ziekenhuis en minister Demotte zitten we rond de tafel om protocolakkoorden te sluiten. Daarbij moet worden nagegaan wat de voorwaarden zijn om deze operatie succesvol te laten verlopen. Als iedereen akkoord gaat met de inhoud die ook wetenschappelijk onderbouwd moet zijn en voldoende kwaliteitsgaranties moet leveren, kunnen de handtekeningen worden gezet en kan het pilootproject MUG-Halle van start gaan.

De taalproblematiek is opnieuw aan bod geweest tijdens de interministeriële conferentie van gisteren. Minister Demotte heeft het taalmeldpunt voor advies bezorgd aan alle verenigingen van ziekenhuisbeheerders om zijn voorstel te toetsen op haalbaarheid en draagkracht. Hij wilde in eerste instantie wachten op de reactie van al deze mensen voor de werkgroep van start zou kunnen gaan. We hebben ons daartegen verzet: voor ons is het niet noodzakelijk dat die werkgroep pas bijeenkomt als alle adviezen binnen zijn. Minister Demotte heeft zich daar gisteren akkoord mee verklaard. Dit punt zal opnieuw worden geagendeerd op de volgende interministeriële conferentie, en dan kan verslag worden uitgebracht van de werkzaamheden van deze werkgroep.

We willen zorgen voor een goede juridische, wetenschappelijke en kwaliteitsvolle basis en voor de nodige financiële ondersteuning.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, ik heb te weinig zicht op de efficiëntie om te oordelen of een afgeslankte MUG al dan niet een goede zaak is. Dat zal moeten blijken uit de proefprojecten. Ik hou mijn hart wel vast als ik u hoor zeggen dat de eigenlijke screening gebeurt door de dispatching. De dispatching beslist dus of er al dan niet een dokter meegaat.

Als ik u goed heb begrepen, zijn de besprekingen, meer specifiek voor wat Halle betreft, nagenoeg

afgerond. Zijn er op dit ogenblik nog financiële problemen? Het ziekenhuis van Halle maakte nogal wat bezwaren op het financiële vlak. Bestaan die bezwaren nog steeds?

Er is overleg geweest met uw federale collega. Ik vrees dat dit een vervolg is op het verhaal dat we nu al jaren horen, en dat minister Demotte deze zaak op de lange baan wil laten. Ik weet dat u ter zake weinig mogelijkheden hebt, maar ik hoop dat u dit dossier met de nodige assertiviteit zult blijven volgen.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de minister, ik heb begrepen dat het geen MUG-light zou worden, er zou alleen een eerste filtering gebeuren bij de dispatching. U hebt het gehad over het project in Leuven. In hoeverre functioneert dat? Wat zijn de ervaringen op het terrein?

Minister Inge Vervotte: Het is inderdaad niet zo dat er eerst een grondige screening moet gebeuren en pas dan wordt beslist of er al dan niet een arts moet komen. Het gaat veeleer over twijfelgevallen. Ook de bezettingsgraad en de permanentie spelen daarbij een rol. In bepaalde gevallen is het niet noodzakelijk dat er een arts wordt meegestuurd. In Leuven heeft dit project positieve resultaten opgeleverd. In bepaalde gevallen zoals verkeersongevallen zal sowieso een arts worden meegestuurd. Er wordt echter ook geregeld een beroep gedaan op MUG-diensten als dat niet echt nodig is.

Tijdens de besprekingen met de minister Demotte hebben we onder meer de randvoorwaarden van het project besproken zodat we kunnen garanderen dat het geen MUG-light wordt. Het gaat dan onder meer over de apparatuur die wordt meegestuurd. Als er geen arts wordt meegestuurd en er toch een probleem zou opduiken, moet die apparatuur dit signaleren aan de arts op de spoedafdeling die alles wat ter plaatse gebeurt, mee kan volgen. De bedoeling is maximale garanties in te bouwen.

Op basis van de positieve ervaringen in het buitenland en in Leuven wil ik het project een kans geven. Het moet wel voldoende onderbouwd en gestructureerd zijn. Wat de financiële omkadering betreft, zou het ziekenhuis akkoord kunnen gaan met het voorstel. Het financiële aspect is dus niet langer het groot-

ste knelpunt. Nu moeten nog alleen de voorwaarden die een kwaliteitsvolle hulpverlening kunnen waarborgen worden besproken. Ik heb niet het gevoel dat dit project op de lange baan wordt geschoven. De federale overheid heeft voor 2006 al de nodige middelen vrijgemaakt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over kortverblijf en dagverzorging voor bejaarden in Vlaams-Brabant

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de centra voor kortverblijf en dagverzorging zijn thuiszorgondersteunende diensten die beogen dat de bejaarde langer in zijn vertrouwde woonomgeving kan blijven leven. De meeste mensen willen immers graag zo lang mogelijk in hun eigen omgeving oud worden. Kortverblijf biedt de mogelijkheid om de senior tijdelijk – maximaal 3 maanden per jaar – op te vangen in een rusthuis of woon- en zorgcentrum. Dat is erg belangrijk als de mantelzorgers er even uit willen voor vakantie of als de bejaarde tijdelijk extra zorgen nodig heeft die thuis moeilijk kunnen worden geboden.

Het dagverzorgingscentrum biedt de mogelijkheid om de bejaarde dagelijks of enkele dagen per week op te vangen tijdens de dag. Bevordering van sociaal contact, verzorging en ondersteuning van de mantelzorg en de eerstelijnszorg zijn de meest genoemde redenen om naar de dagverzorging te komen. Het kortverblijf- en het dagverzorgingscentrum zijn dus zeer lovenswaardige initiatieven. Het is dan ook spijtig te moeten vaststellen dat er in Vlaams-Brabant en zeker in de regio van Tienen een nijpend tekort bestaat van deze voorzieningen, waardoor niet kan worden voldaan aan de dringende noden.

Uit de cijfers van Vlaams-Brabant inzake kortverblijf en dagopvang blijkt dat slechts een zeer klein gedeelte van deze thuiszorgondersteunende diensten daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Van de 411 geprogrammeerde plaatsen inzake kortverblijf in Vlaams-Brabant zijn er immers maar 51, of 12,41 percent, gerealiseerd, terwijl 228 plaatsen zijn opgenomen in de portefeuilles van verschillende initiatiefnemers. Ze

zijn echter niet effectief gerealiseerd en dus ook niet beschikbaar voor andere initiatiefnemers die stappen willen zetten. 132 plaatsen blijven vrij. Van de 411 plaatsen inzake dagverzorging zijn er in Vlaams-Brabant maar 93, of 22,63 procent, gerealiseerd, 214 zijn opgenomen in de portefeuilles en 104 zijn nog vrij.

Deze cijfers tonen aan dat er wel aanvragen zijn voor het realiseren van thuiszorgondersteunende diensten, maar dat ze niet worden uitgevoerd. Een belangrijke reden is dat ze bij exploitatie verlieslatend zijn. De werkingssubsidies voor dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf zijn schromelijk ontoereikend. Specifiek voor dagcentra blijkt het vervoer een grote kost te zijn. Naast de zorgcomponent in de kost van dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf zijn er ook infrastructurele kostencomponenten, zoals het gebouw, de aankoop en uitrusting van het busje, enzovoort, die een aanzienlijke belemmering vormen.

Rustoorden moeten worden gestimuleerd om in kortverblijf te voorzien. Dit geldt ook voor initiatieven voor dagverzorging. Het verhogen van de werkingsubsidies is daarbij van cruciaal belang. Hiertegenover moet dan wel staan dat de initiatiefnemer er zich toe engageert om ten aanzien van de subsidiërende overheidsinstantie binnen een bepaalde termijn over te gaan tot de realisatie van deze diensten.

Mevrouw de minister, hoe denkt u de grote achterstand in de uitbouw van centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra in Vlaams-Brabant aan te pakken? Bent u bereid de werkingssubsidies voor deze thuiszorgondersteunende diensten zodanig te verhogen dat de exploitatie ervan niet meer verlieslatend is als de initiatiefnemers zich akkoord verklaren om binnen een overeengekomen termijn de diensten te realiseren? Bent u bereid de nodige initiatieven te nemen om de beschikbare programmatieruimte en de realisatie ervan voor deze thuiszorgondersteunende diensten transparant te maken, zodat er duidelijkheid komt over de spelregels voor de 'plaatsen in portefeuille'? Bent u bereid de werking van deze diensten te ondersteunen door het vervoer voor de dagverzorgingscentra beter te subsidiëren? Wat is de stand van zaken in verband met de interministeriële conferentie die al heeft plaatsgehad?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer

Logist. Ik wil het probleem wel in een ruimer kader plaatsen, want ook in de andere regio's en provincies kunnen we die problemen terugvinden.

Mijnheer Logist, ik hoor u graag zeggen dat er een nijpend tekort is aan die plaatsen. Ons standpunt daarover is genoegzaam bekend. We zijn van mening dat als we in de mogelijkheid van kortverblijf en dagopvang kunnen voorzien in de privé-sector, we onmiddellijk een aantal extra plaatsen zouden creëren.

Als er een tekort is en als er noden zijn, dan moeten we een oplossing bieden. Als die oplossing via de privé-sector kan worden geboden, dan zie ik niet in waarom we die weg niet zouden bewandelen.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, het onderwerp is al uitvoerig aan bod gekomen. Ik vrees dat we moeten concluderen dat we opnieuw in herhaling vallen. Ik wil nog eens benadrukken dat CD&V ten zeerste het engagement waardeert dat de mensen aangaan om zorgbehoevenden zo lang mogelijk thuis op te vangen. Daarom is het ook belangrijk dat er voldoende plaatsen voor kortverblijf zijn.

Mevrouw de minister, in uw beleidsbrief staat dat kortverblijf mogelijk zal worden op drie plaatsen in bestaande rusthuizen. Dat is een sprong in de goede richting. Daardoor zal het aanbod sterk toenemen.

Het probleem doet zich inderdaad niet alleen voor in Tienen en in Vlaams-Brabant, hoewel ook ik uiteraard gevoelig ben voor het probleem in die provincie. Zoals ook in de beleidsbrief staat, is maar 24 procent van de programmatie ingevuld. Er is bovendien niet alleen een probleem met de kortverblijven, verschillende rusthuisplaatsen blijken geblokkeerd te zijn in de programmatie. Bij gelegenheid moeten we die problematiek onder de loep nemen.

Er is inderdaad een belangrijk probleem met de kosten van het transport naar dagcentra. Wij zijn van mening dat dit een bevoegdheid is van de minister van Mobiliteit. Het kan niet zijn dat, omdat de uitgaven voor één bevolkingsgroep iets hoger zijn, de kosten moeten worden doorgeschoven naar bijvoorbeeld Welzijn. Het probleem moet in de eerste plaats worden opgelost door de minister van Mobiliteit, want ze heeft een aanzienlijk bedrag gekregen.

Mevrouw de minister, is er al zicht op een timing voor de drie bijkomende plaatsen?

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Mevrouw Van der Borgh, ik wil er toch even op wijzen dat een deel van die sector al open is voor de privé-sector. Ik denk met name aan de vennootschappen met sociaal oogmerk.

Mevrouw de minister, in het decreet voor de thuiszorg is in een inhaalbeweging voorzien voor de uren gezins- en bejaardenhulp. We zien dat er qua invulling van de programmatie en het aantal gerealiseerde uren sterke verschillen bestaan tussen de verschillende provincies. Er bestaan formules om ervoor te zorgen dat de provincies met een grote achterstand een inhaalbeweging kunnen maken. Een deel van dit probleem situeert zich in hetzelfde decreet. Is er ook voor kortverblijf en dagverzorgingscentra een oefening gemaakt om de inhaalbeweging te realiseren, of zijn de verschillen tussen de provincies niet groot genoeg?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Het klopt dat de programmatie van de thuiszorg in de provincie Vlaams-Brabant vrij laag is. De Vlaamse Regering wenst een inhaalbeweging te doen. Ook in deze provincie zullen er mogelijkheden worden gecreëerd voor verschillende initiatiefnemers voor dag- of kortverblijf. Als de initiatiefnemers die plaatsen in de toekomst plannen, zouden we komen aan 196 extra verblijfseenheden voor dagverzorging en 228 extra woongelegenheden voor kortverblijf. Eerst moeten wel de verbouwings- en vernieuwingswerken worden uitgevoerd.

Als deze geplande initiatieven ook worden gerealiseerd, dan zal de programmatie van de beide thuiszorgvoorzieningen voor ongeveer 70 percent zijn ingevuld. We gaan dus naar een absolute stijging.

We hebben bij het VIPA – door de een toegejuichte en door de andere gecontesteerde – beslissingen genomen om de orde van prioriteit te veranderen. We hebben gekozen voor het ‘first in, first out’-principe, waarbij we voorrang geven aan degene die ook thuiszorgondersteunende diensten hebben. Daardoor is er ook daar een snellere invulling van de programmatie.

Een verhoging van de werkingssubsidies van de thuiszorgvoorzieningen is momenteel niet gepland. We hebben daar geen budgettaire middelen voor. Wel voeren we gesprekken om na te gaan hoe een uitbating van een centrum voor kortverblijf financieel aantrekkelijker kan worden gemaakt. Als dat het geval is, dan worden er misschien ook meer initiatiefnemers gevonden. Mijnheer Logist, in dat verband hebt u terecht verwezen naar de interkabinettenwerkgroepen. Samen met de werkgroepen bekijken we de mogelijkheden om een aangepast RIZIV-forfait voor kortverblijf mogelijk te maken. We kijken ook naar de mogelijkheden in verband met de vervoersproblematiek.

De programmatie van de thuiszorg is zeer sterk in beweging. Wekelijks komen er aanvragen voor erkenning of uitbreiding van voorzieningen en er zijn ook voorzieningen waarvan de opschortingstermijn vervalt. Het gaat dus niet om iets zeer rigide. De initiatiefnemers kunnen op elk ogenblik bij de administratie terecht om na te kijken wat de programmatieruimte per regio is. Die verandert immers geregeld.

De interkabinettenwerkgroep kortverblijf is tot een akkoord gekomen om voor de dienstverlening een aangepaste financiering door het RIZIV uit te werken. De federale overheid gaat ermee akkoord om die stappen te zetten. Bij de financiering wordt deels rekening gehouden met de bezetting van het centrum, en deels ook met de noodzaak van de aanwezigheid van een permanente personeelsbezetting. We hebben dit akkoord bevestigd bij de interministeriële conferentie van 5 juni 2005. Toen werd ook een addendum ondertekend bij protocol 2.

Met betrekking tot het besluit over de thuiszorg en de drie bijkomende plaatsen is het de bedoeling om daarmee ten laatste tegen midden 2006 klaar te zijn. Het is ook de bedoeling om de programmatie te bekijken en ze mee op te nemen.

Er zijn dus verschillende initiatieven. Er zijn geen initiatieven om louter de subsidie-enveloppe te verhogen, maar wel om de programmatie te verbeteren en de wetgeving aan te passen via uitvoeringsbesluiten of decreten, zodat het aantrekkelijker wordt om te voorzien in kortverblijven. Om de vervoersproblemen op te lossen, zijn er gesprekken aan de gang met de federale overheid.

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Met het kortverblijf en de dagverzorging kunnen we de senioren voorbereiden om een eventuele stap naar het rusthuis te zetten. Daardoor krijgen ze voeling met de leefomgeving in het rusthuis zelf. Ik wil daarmee zeker geen afbreuk doen aan het feit dat mensen zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving willen leven.

Door het aanbieden van kortverblijf en dagverzorging krijgt de senior een positief signaal.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
